

Uw mening...

De popularisering van Vestdijk

Het uitgangspunt

De literatuur heeft meer moeite de lezer aan zich te binden. Hoewel de boekenmarkt weer groeit, blijken literaire auteurs gestaag minder te verkopen. Bestsellers zijn vaker te vinden in populaire genres en non-fictie boeken. Er zijn zorgen over deze vorm van *ontlezing*, in het bijzonder onder jongeren en ook waar het de *klassiekers* betreft in de Nederlandse literatuur. Dode schrijvers worden al gauw vergeten in het 'rijk-van-hier-en-nu'. De verplichte leeslijst is omstreden. Wat te doen? Populariseer de boeken! Nieuw is deze aanpak niet, en in de praktijk neemt het toe (Reve, Bordewijk, Couperus, Carmiggelt en ook Vestdijk). De manier waarop kan sterk verschillen, van illustreren naar verstrippen, van inkorten tot hertalen.

Marita Mathijssen, emeritus hoogleraar 18de- en 19de-eeuwse letterkunde is 180 graden van mening veranderd, van nee naar ja. Hiervan getuigt zij publiekelijk. Zo vertolkte zij haar ommekeer: *'Liever een luie lezer dan geen lezer. Hertalen mag. Het is de enige manier om literatuur uit het verleden te redden van de vergetelheid. We leven in een cultuur van haast en snelheid, van korte zinnen. Je kunt niet verwachten dat lezers van nu de tijd nemen voor alle uitweidingen en bijzinnen in literatuur uit vroegere eeuwen. Ze gaan ook niet meer te voet naar Parijs. Ik ben nu zelfs voor inkorten. Niet van harte, maar als we het niet doen leest niemand meer klassiekers en dat zou jammer zijn want er zitten pareltjes bij. (...)*

'Ik sta niet meer achter het standaardwerk 'Naar de letter' dat ik heb geschreven. In de nieuwste digitale editie heb ik dat in een nawoord vermeld. Ik ben pragmatisch geworden. Waar ik kan pleit ik voor hertaling, inkorten en tv-series van mooie oude werken, in de hoop dat die literatuur toch mee blijft doen.'

Schrijfster en columniste **Sylvia Witteman** ziet de goede bedoelingen van popularisering wel in, maar twijfelt aan het effect daarvan en wijst erop dat dit *'negatief kan zijn'*. Zij vreest *'dat de lezers ontgoocheld zullen denken: "Is dit nu een beroemde schrijver? Laat verder maar zitten dan"*.

De redactie van de *Vestdijkkroniek* is benieuwd naar uw mening. Naast een enkele algemene vraag, gaat het ons vooral om uw mening te peilen over verschillende mogelijkheden van popularisering van het werk van Vestdijk! Laat u uw mening horen? In een volgende Kroniek komen wij erop terug.

Insturen

De vragenlijst staat op de website en verschijnt in oktober in de *Vestdijkkroniek*.

– U kunt deze vragenlijst (pdf-formaat) downloaden, digitaal invullen en opslaan. Het [ingevulde formulier](#) kunt u vervolgens insturen per e-mail naar www@vestdijk.com.

– Ook kunt u het formulier afdrukken, invullen en per post opsturen naar:
Redactie Vestdijkkring, Joseph Haydnlaan 104, 2324 AV Leiden.

– U kunt uw antwoordformulier ook op 2 november tijdens het symposium 'Vestdijk, Rembrandt en beeldende kunst' deponeren in de daartoe bestemde doos.

Op 2 november sluit de inzending!

De redactie dankt u voor uw reactie!

Vraag 1: Met wie bent u het **meest** eens? Klik of vink in het hokje uw keuze aan (a of b).

- a) Marita Mathijssen: Populariseer! Liever een luie lezer dan geen lezer. Hertalen mag.
 b) Sylvia Witteman: Goede bedoelingen, met kans op negatief effect; lezers raken ontgoocheld.

Vraag 2.1: Welke vormen van popularisering zouden **uw** voorkeur krijgen bij toepassing op werken van Vestdijk? Geef bij a t/m i een cijfer 1 t/m 9 in volgorde van uw voorkeur:
 1 = (hoogste voorkeur; 9 (laagste voorkeur).

Vraag 2.2: Geef nog een keer uw volgorde aan bij a' - i' op basis van verwachte leesbevordering onder jeugdige lezers / schoolgaande jeugd met behulp van de cijfers 1 t/m 9:
 (1 = hoogste voorkeur; 9 = laagste voorkeur)

	Ad 2.1		Ad 2.2	
a. Inkorten	a	<input type="text"/>	a'	<input type="text"/>
b. Hertalen	b	<input type="text"/>	b'	<input type="text"/>
c. Illustreren	c	<input type="text"/>	c'	<input type="text"/>
d. Verstrippen	d	<input type="text"/>	d'	<input type="text"/>
e. Luisterboek	e	<input type="text"/>	e'	<input type="text"/>
f. Hoorspel	f	<input type="text"/>	f'	<input type="text"/>
g. Tv-spel	g	<input type="text"/>	g'	<input type="text"/>
h. Toneelbewerking	h	<input type="text"/>	h'	<input type="text"/>
i. Verfilming	i	<input type="text"/>	i'	<input type="text"/>

Vraag 3: Stel dat een uitgever/producent drie romans of verhalen van Vestdijk wil populariseren. Welke **drie** **titels** zou u in dat geval adviseren, en **welke vorm** acht u voor uw titel(s) het meest geschikt? (plaats uw titel(s) bij de gewenste vorm.)

a. Inkorten	<input type="text"/>
b. Hertalen	<input type="text"/>
c. Illustreren	<input type="text"/>
d. Verstrippen	<input type="text"/>
e. Luisterboek	<input type="text"/>
f. Hoorspel	<input type="text"/>
g. Tv-serie	<input type="text"/>
h. Theaterbewerking	<input type="text"/>
i. Verfilming	<input type="text"/>

Vraag 4: Verwacht u dat door popularisering meer titels uit het werk van Vestdijk bekendheid zullen genieten? Klik of vink uw antwoord aan (a, b, c, d)

a. ☐ ja	c. ☐ nauwelijks
b. ☐ wellicht	d. ☐ nee

Vraag 5: Mijn achtergronden: a. man b. vrouw

a. jonger dan 40 jaar b. ouder dan 40 jaar c. ouder dan 70 jaar

a. lid Vestdijkring b. geen lid Vestdijkring